

Ο καρκίνος και το χαροποιόν πένθος της μνήμης θανάτου

/ [Πεμπτουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/111WmxH>]

«Ο χριστιανισμός είναι ο μόνος που μπορεί και πρέπει να ανταποκριθεί στην επιτακτική ανάγκη κάποιας αντιμετώπισης του θανάτου και του πένθους που ο σύγχρονος πολιτισμός έχει καλύψει με μια διακριτική σιωπή»**[6]**. Να μιλάς για τον θάνατο σημαίνει να διερωτάσαι για τον δικό σου θάνατο. Η ενασχόληση με τον θάνατο μπορεί να παροξύνει προσωπικές φοβίες. Θεωρείται συνήθως μακάβριο θέμα και δεν πιστεύεται ότι υπάρχει σοβαρός λόγος ν' ασχολούμεθα με αυτό. Γι' αυτό συγχαίρω εγκάρδια την Οργανωτική Επιτροπή του παρόντος συνεδρίου για την έμπνευση να συμπεριλάβει στη θεματολογία του και την αποψινή ομιλία. Ο ομιλών, ως μοναχός Αγιορείτης, θέλει να βιώνει το χαροποιόν πένθος της μνήμης του θανάτου. Το στασίδι του στο ναό, το κλινάρι του στο κελλί του, το σώμα του το ίδιο, σημαίνουν τον τάφο του και το ράσο του το επιτάφιο ένδυμα. Όχι μόνο όμως έτσι, συμβολικά και ιδεατά, αλλά και ως μακροχρόνια κι επίπονα ασθενής, προ τετραετίας περίπου υποβληθείς σε μεταμόσχευση ήπατος, βίωσε το άλγος, οσμίσθηκε θάνατο, έτσι δεν σας ομιλεί φιλολογικά, αλλά με δάκρυα, ιδρώτες και άλγη, για τα οποία ευχαριστεί τον Θεό, αφού εκεί τον ανακάλυψε καλύτερα. Δεν στάθηκε μοιρολατρικά, παθητικά στο πρόβλημά του, φοβήθηκε, λύγισε, αλλά δεν απόκαμε. Συγχωρέστε μου αυτή την εξομολόγηση, νομίζω όμως ότι από αγάπη μπορούμε μερικές φορές και να εκτιθέμεθα.

Πηγή: orthodoxanswers.gr

Θα προσπαθήσω να γίνω λίγο πιο αναλυτικός, γιατί ο ασθενής και συγκεκριμένα ο καρκινοπαθής φοβάται τόσο τον θάνατο. Κατ' αρχάς δεν είναι αφύσικος και ανόητος αυτός ο φόβος. Δικαιολογείται και καλούμεθα να τον αντιμετωπίσουμε και απαλύνουμε. Η ασθένεια συνηθέστατα φέρνει αυτές τις σκέψεις. Ούτε να τρομάζουμε εμείς που τις έχουμε, ούτε να τρομάζουμε αυτούς που τις έχουν, ούτε να προσπαθούμε να παρηγορήσουμε με ψέματα, με μετάθεση, με αναβολή, με προχειρότητα κι επιπολαιότητα. Επαναλαμβάνουμε, γιατί θεωρούμε πως είναι σημαντικό πως, όσο πιο πνευματικά νεκρός είναι ένας ασθενής, τόσο πιο πολύ φοβάται τον θάνατο. Ελέγχεται από τη ζωή του κι έχει ενοχές κι αισθάνεται ότι τα χάνει όλα, αφού είναι τρομερά δεμένος με τα υλικά αγαθά. Η παρούσα φάση, αν τον οδηγήσει στη μετάνοια, είναι ένα κέρδος και η κατάσταση αντιμετωπίζεται καλύτερα με την εγρήγορση, την προσευχή, τη συντριβή και την κατανόηση.

Δεν μπορούμε να πούμε με κανένα τρόπο ότι ο θάνατος είναι κάτι το καλό και μας απαλλάσσει και μας αναπαύει. Ο θάνατος είναι μυστήριο, είναι φρικτός και φοβερός. Αν κάποτε μιλάμε με ωραιοποιημένες εκφράσεις γι' αυτόν είναι για καθαρά ποιμαντικούς λόγους και προς παρηγορία των πενθούντων. Οι απλοί και ταπεινοί άνθρωποι, κυρίως της μή τουριστικοποιημένης υπαίθρου, δίχως να μιλούν με μεγάλα και παχειά λόγια, αποδέχονται με θλίψη βέβαια, αλλά όχι με τρόμο το τέλος της ζωής, κι ετοιμάζονται σαν για μεγάλο ταξίδι, εξομολογούνται, κοινωνούν, αποχαιρετούν. Οι αστοί, οι κάπως πιο μορφωμένοι, οι έχοντες κάποιο όνομα και αξίωμα, αντιμετωπίζουν τον θάνατο φιλοσοφικά, σαν ένα φυσικό τέλος της ζωής, δεν το πολυσυζητούν όμως, ανησυχούν, θα είχαν, λένουν, κι άλλα πράγματα να κάνουν, θα ήθελαν και θα μπορούσαν άλλο λίγο να ζήσουν.

Οι άνθρωποι αυτής της κατηγορίας, αν βρεθούν απέναντι σ' ένα συγγενή τους, που βρίσκεται σε αυτή την κατάσταση, έχουν ένα συνωμοτικό ύφος, είναι εκνευρισμένοι, ενοχλούν ιδιαίτερα τους ιατρούς και το προσωπικό, ως να είναι εκείνοι οι υπεύθυνοι, συνεννοούνται με νεύματα, με ψιθύρους στους διαδρόμους, θεωρώντας ότι η αλήθεια, αν ειπωθεί, είναι επικίνδυνη και θα επιταχύνει το πρόβλημα. Ο ασθενής όμως μέσα στη θλίψη του πόνου του αισθάνεται, κατανοεί, αντιλαμβάνεται τη θεατρική πράξη που παίζεται και αφήνεται πιο μόνος στις πράγματι δύσκολες αυτές ώρες. Συχνά προσκαλείται και παρακαλείται να λάβει μέρος και ο ιατρός στην επιλεγμένη από τους συγγενείς παράσταση. Υπάρχει και μια άλλη κατηγορία ανθρώπων, θα την έλεγα των μασκοφόρων χριστιανών, που και την ύστατη αυτή ώρα αγωνίζονται να προσποιούνται τους απαθείς, με χαμόγελα και υποκριτικές ευχές, για να μή χαλάσουν ένα προφίλ που από ετών παρουσίαζαν τεχνηέντως. Είναι λυπηρό ο άνθρωπος να μή θέλει να παραδεχθεί τη γύμνια του ούτε τότε. Οι άνθρωποι αυτοί, ασθενείς ή συγγενείς, έχουν μια μαγική αντίληψη περί της Εκκλησίας και των θείων μυστηρίων της, μερικές φορές μάλιστα απαιτούν το θαύμα και δεν υπακούουν και στις ιατρικές εντολές. Πρόκειται για δύσκολες περιπτώσεις ψυχικά ασθενών.

[Συνεχίζεται]

6. Φάρου Φιλοθέου αρχιμ., Το πένθος, Αθήνα 1981, σ. 16.